

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond

Muusika õppekava

Helitehnoloogia eriala

Margus Traumann

Lühialbumi “Ära siit” loomine

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: Janar Paeglis

Kaitsmisele lubatud:

Viljandi 2019

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. MUUSIKA LOOMINE.....	4
1.1 Plaani koostamine.....	4
1.2 Demode loomine.....	5
2. SALVESTUS.....	6
2.1 Kitarrid ja bass.....	6
2.2 Vokaalid.....	7
2.3 Trummid.....	8
3. <i>EDITING</i>	10
4. MIKSIMINE.....	11
4.1 “Ära siit”.....	11
4.2 “Vaid külmalt”.....	12
4.3 “Nii nagu ikka”.....	12
5. MASTERDAMINE.....	13
KOKKUVÕTE.....	14
KASUTATUD KIRJANDUS.....	15
LISAD.....	16
SUMMARY.....	20

SISSEJUHATUS

Olen elu jooksul kokku puutunud väga erinevate muusika žanritega ja paljud neist on mind vähemalt mingil määral inspireerinud. Isegi ajal, kui ma veel ise ühtegi instrumenti ei mänginud, oli muusika kuulamine mõjutamas minu eelseisvat arengut muusikuna. Kindlasti kuulavad muusikud ja inimesed, kes ühtegi instrumenti ei mängi, muusikat veidi erinevalt ja seega on loomulik, et ajal, kui ma veel pilli ei mänginud, märkasin ma muusikas erinevaid detaile kui praegu ning ei olnud tehnilistest aspektidest kuigi teadlik. Sellegi poolest on mõned asjad jäänud aja möödudes muutumatuks ning lahutamatuks osadeks minu identiteedist. Peamiselt on nendeks kiindumus rokkmuusikasse ja *heavy metal*isse ning pidev soov leida uusi ja huvitavaid kõlasid, olgu selleks siis uute bändide avastamine või ise muusika kirjutamine.

Enda loov-praktilise lõputööga soovisin ma teatud määral kokku võtta ühe osa enda muusikalisest olemusest. Kuna ma olen juba mitmes ansamblis seotud rokkmuusika ekstreemsema vormi ehk *heavy metaliga*, siis selle töö jaoks oli mul soov keskenduda veidi meloodilisemale muusikale, kuid teha seda siiski selliselt, et säiliks võimalus olla muusikaliselt avatud ja endale mitte liiga kindlaid piire luua.

Käesoleva töö kirjalikus osas kirjeldan enda kolmeloolise lühialbumi “Ära siit” loomise protsessi ja põhimõtteid selle loomisel. Selgitan, kuidas muusika loomine aset leidis ning kirjeldan erinevaid produktsiooni külgi, mida on vaja läbida, et jõuda valmis produkti ehk masterini. Nendeks osadeks on salvestamine, *editing*, miksimine ja masterdamine.

Selle töö eesmärgiks oli saada uusi kogemusi laulukirjutaja ja produtsendina ja seda tehes arendada enda muusikalist mõtlemist ning oskusi töötada nii spetsiaalselt ehitatud helistuudios kui ka projektistuudio keskkonnas.

1. MUUSIKA LOOMINE

Lühialbumi “Ära siit” loomine oli otseselt seotud vajadusega teostada enda loov-praktiline lõputöö. Olemas oli küll variant leida teisi muusikuid, kelle lugusid salvestades see töö ära teha, kuid põnevam ja väljakutset pakkuvam tundus kirjutada muusika ise ja seejärel see ka produtseerida. Kuna rokkmuusika on tugevalt kitarripõhine ja mul on kitarrimängimise juba aastatepikkune kogemus, otsustasin, et salvestusel mängin enamuse instrumendid ise sisse.

1.1 Plaani koostamine

Selleks, et loominguga üldse alustada, tuli välja mõelda selge plaan, missugust muusikat looma hakata. Valikut mõjutasid mitmed erinevad aspektid. Lähtusin enda teadmistest ja oskustest muusika vallas ning samas ka tehnilistest võimalustest ning ajast. Teadsin, et tahan kitarrid ja bassi salvestada iseenda projektistuudios, mis antud hetkel oli minu ühiselamu tuba. See oli mulle kasulik selle poolest, et mul oli alati ligipääs vajalikule tehnikale ning ma ei pidanud muretsema selle pärast, kas ja millal mul on võimalik helistuudios piisavalt pikalt aegu broneerida, et kõike seal salvestada. Trummid ja vokaalid kavatsesin salvestada Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia helistuudios, sest selleks ei olnud mul koduseid võimalusi. Trummide osas pidin ma kindlasti arvestama sellega, et helistuudio trummikomplekt on enda olemuselt küllaltki lihtsakoeline ja see ei ole kõige paremini sobilik näiteks *heavy metali* mängimiseks. Võttes arvesse kooli ja teiste muusikaliste väljunditega seotud ajalist piirangut, tehnilisi võimalusi ja isiklikku huvi, otsustasin, et lühialbum tuleb luua küllaltki lihtsa vormiga rokkmuusikana, mis on enda jaoks huvitav, kuid samas ka lihtsasti kuulatav inimestele, kes ise muusikaga ei tegele.

1.2 Demode loomine

Kui muusikaline suund oli valitud, tuli hakata muusikat looma. Olen varasemalt proovinud enda ideede talletamiseks erinevaid variante, kuid seni on kõige viljakandvamaks osutunud demode salvestamine. Selle asemel, et panna enda ideed noodikirja või neid lihtsalt mälus hoiustada, olen otsustanud, et kõige kindlam on kohe hea ettekujutuse saamiseks muusikalised ideed enda põhiinstrumendil salvestada. Minu jaoks oli selleks instrumendiks elektrikitarr.

Salvestusprogrammiks kasutasin Reaperit, mis on minu eelistatud töökeskkond muusika ja heliga tegelemiseks. Elektrikitarrile omase kõla saamiseks kasutasin algselt Marshall MG seeria harjutusvõimendit, mille väljundi ühendasin enda helikaarti Focusrite Scarlett 2i2 sisendisse. Sel moel saadud heli polnud kaugeltki täiuslik, kuid antud hetkel oli see siiski hea viis selleks, et muusikalised ideed arusaadavalt talletada. Hiljem lisandus minu tehnikaparki Line6 Helix LT, mis on praegusel ajal üks hinnatumaid kitarriprotsessoreid.

Demode salvestamisel lähtusin ma põhimõttest, et inspiratsiooni ei ole mõtet ootama jääda. See tekib ise, kui tööd alustada. Nii see minu jaoks ka toimus. Kõik kolm lugu said loodud ideega, et tuleb võtta kitarr ja lugu kirjutada. Iga loo põhiolemus sai välja mõeldud vähemalt paari päevaga.

Peale seda, kui kitarril partiid peamised lugude partiid salvestatud, kirjutasin MIDI instrumendil loole ka trummipartiid ning seejärel salvestasin ka bassipartiid - alguses otse helikaarti sisendisse ja hiljem Line6 Helix LT'ga, mis ühendus USB'ga otse arvutisse.

Hiljem salvestasin Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia muusikamaja ruumides valminud demodele ka vokaalipartiid, tehes seda lihtsa dünaamilise mikrofoniga. Kusjuures ainus osa, mida ma selle projekti raames ise välja ei mõelnud, oli lüürika. Sellega aitasid mind välja minu teise bändi kaks liiget.

Sain tõestust, et demode loomine on väga vajalik, sest tuli välja, et olin muusika teinud enda hääle jaoks liiga kõrges helistikus. Võtsin vastu otsuse, et lõplikku salvestust looma hakates häälestan kitarrid 1,5 tooni võrra madalamaks, et säilitada kitarrikäikude

omapärad, mis oleks ehk niisama helistikku muutes ebamugavamaks või isegi tehniliselt võimatuks muutunud.

2. SALVESTUS

Lõpliku salvestuse läbiviimise põhimõtteks oli minu jaoks see, et ma saaksin võimalikult palju ära teha enda tehnikaga, seejuures kvaliteeti kaotamata. Lihtsustavaks asjaoluks oli kindlasti see, et ma kavatsesin kõik instrumendid peale trummide salvestada ise. See oli väga läbimõeldud otsus. Kaalusin küll teiste muusikute suuremat kaasamist, kuid leidsin, et antud projekti raames ei ole see otseselt vajalik. Selle projekti salvestus erines minu tavapärasest meetodist üsna palju, sest minu eelistuseks oleks, et kõigepealt salvestatakse trummid, siis bass, kitarrid ja lõpuks vokaalid. Sel korral salvestasin trummid aga olude sunnil kõige viimasena ja selle tõttu on ka muusika voolavus veidi teistsugune.

2.1 Kitarrid ja bass

Kitarrid on rokkmuusika jaoks üks olulisemaid osi ja selle pärast oli minu jaoks tähtis nende heli eriti hästi ja hoolega paika saada. Salvestamiseks kasutasin taaskord programmi Reaper ja kitarriprotsessorit Line6 Helix LT, ühendudes USB abil otse arvutisse. Enese monitoorimiseks kasutasin Helixisse ühendatud kõrvaklappe Audio Technica ATH-M50x.

Kitarride salvestamisel on tihti tavaks kasutada kahekordset salvestust. Kahekordse salvestamise tehnika idee peitub kahe erineva võtte väikestes erinevustes, mis kokku kõlades loob laiema kõlapildi kui ühekordne salvestus. (Mellor 2013)

Proovisin toone otsides alguses sel moel sobivat lahendust leida, kuid otsustasin asja veel sammu võrra edasi viia. Kõikide lugude jõulisemad kitarripartiid peale kolmanda loo on salvestatud neljakordselt. Selle tehnika idee seisnes minu jaoks selles, et panoraamis kõige äärmised kaks kitarrisalvestust on standardised *high-gain* kitarrivõimendi toonid, mis mõjuvad väga suurelt, kuid on veidi vähese definitsiooniga. Panoraamis poole peal keskel on aga kaks salvestust, mis on tooni poolest *crunch* ehk madalama tundlikuse astmega, millel pole nii täidlast kõla, kuid seeest on see hästi defineeritud ja on selgelt aru saada, kuidas kitarril mediaatoriga üle keelte tõmmatakse. Selle tehnika jaoks kasutasin kokku nelja erineva kitarrivõimendi simulatsiooni, et saavutada suurem erinevus panoraami vasakus ja paremas pooles.

Bassi salvestasi samuti kasutades Line6 Helix LT'd. Kasutasin ühte sealsetest basskitarri võimendi simulatsioonidest, kuid lisaks sellele salvestasin paralleelselt ka puhta signaali. Üks idee oli sellega see, et vajadusel saan ma partiid *re-ampida*, kuid samuti oli võimalus puhast basskitarri signaali Helixi tooniga omavahel segada, mida ma ka tegin. Basskitarri tooni eesmärgiks oli, et see oleks madalatel sagedustel väga ühtlane ning kõrgetes keskmistes sagedustes oleks kergelt kosta mediaatori või sõrmega keelte tõmbamise häält, et seda olenevalt loost kas juurde või vähemaks keerata.

2.2 Vokaalid

Vokaalide salvestamine on kindlasti igas žanris üks tähtsamaid ülesandeid ja hea mikrofoni valik on väga vajalik, et hiljem ei oleks vaja järeleõtluses liigselt saadud salvestuse omadusi muuta. Mikrofoni valikul ei tasu kindlasti lähtuda üksnes mikrofoni hinnast või sellest, kui paljud helitehnikud konkreetset mudelit samaks otstarbeks kasutavad. Mikrofon tuleb leida vastavalt vokalisti hääle tämbrile. Kui lauljal on liiga pehme hääl, siis tuleb leida mikrofon, mis võimendab rohkem kõrgeid sagedusi ja vastupidi, et luua rohkem helilist balanssi.

Minu loov-praktilise lõputöö projekti vokaalide salvestus toimus ühe päeva jooksul Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia muusikamaja foonika ruumis. Kuna ma ei olnud kooli stuudios leiduvaid mikrofone enda häälega kuigi palju testinud, võtsin kõrvuti katsetamiseks kolm erinevat mikrofoni, mida ma olen teistel lauljatel varasemalt edukalt kasutanud. Nendeks olid Neumann U87, AKG C414XLII ja Golden Age Project R1 active Mk3. Valisin nende seast Golden Age mikrofoni, sest mulle tundus, et teised tõid minu hääles liigselt kõrgeid sagedusi esile. Hiljem aga avastasin, et oleksin siiski võinud valida mingi muu mikrofoni, sest antud mikrofon osutus minu hääle jaoks liiga tuhmiks ja pidin seda järeltöötluses selle võrra rohkem muutma ja tegin enda elu raskemaks.

Salvestamiseks kasutasin *preamp*'i SPL Gainstation 8Mk2. Lisaks kasutasin mikrofoni ees pop-filtrit. Monitoorisin end kõrvaklappidega Audio Technica ATH-M50x. Vokaalide salvestamine toimus programmis Pro Tools 12.

2.3 Trummid

Trummikomplekt on üks keerukamaid instrumente, mida salvestada, sest sellel ei ole ühte kindlat heliallikat vaid need on hajutatud laiali. Rokkmuusika trummide salvestamiseks tasub võtta eesmärgiks salvestada kõik komplekti osad ja lisaks veel kasutada mikrofone, et saada kätte heliline üldpilt ruumist ja komplektist. Seda ma antud juhul ka tegin.

Trummide salvestus toimus Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia muusikamaja foonika ja studio ruumides.

Kasutasin trummide salvestamisel kokku 15 mikrofoni:

1. Basstrumm - Audix D6 (augu ees)
2. Basstrumm - Neumann TLM 103 (umbes 50cm basstrummist)
3. Basstrumm - Solomon SubKick LoFReQ
4. Soolotrumm (pealt) - Shure SM57
5. Soolotrumm (pealt) - Oktava MK
6. Soolotrumm (alt) Shure SM57

7. Tom1 - Sennheiser MD 421
8. Tom2 (pealt) - Sennheiser MD 421
9. Tom2 (alt) - Audix D4
10. OH-L - Neumann KM184
11. OH-R - Neumann KM184
12. Hat - Shure SM57
13. Ride - Shure SM57
14. Ruum - Golden Age Project R1 active Mk3

Peamiselt valisin ma mikrofonid selle järgi, millega ma varasemalt trummidel kokku puutunud olin ja teadsin, mis toimivad. Siiski jätsin endale ka ruumi katsetamiseks. Näiteks hat ja ride, mille mikrofonideks valisin Shure SM57, mis ei ole väga tüüpiline valik, aga lähtusin ideest, et erit hati puhul ei ole vajagi väga kõrgeid sagedusi jäädvustada, sest see osa on ise niigi väga suure kõrgete sageduste sisaldusega. Konkreetne mikrofoni aga selles sageduslikus vahemikus väga palju informatsiooni ei püüa. Sellega lootsin veidi pehmemat heli, mille ma osaliselt ka saavutasin. Mitmel juhul tekkis hiljem miksimise käigus aga olukord, et mõne mikrofoni salvestust ei olnud oluliselt vaja, kuid keerulisem oleks olnud, kui midagi oleks hiljem puudu olnud.

Trummide salvestamine oli selle projekti jaoks ainus olukord, kus ma sain otseselt produtsendi rolli võtta ja teise muusiku tegevust kõrvalt näha ning soovitusi anda. Lähtusin salvestuses ideest, et pigem proovida palju erinevaid võimalusi, kuidas ühtesid ja samu sektsioone mängida ja hiljem saab klippe omavahel kokku liita. Samal ajal aga jälgisin täpselt, et kohad, kus ma soovin *editida* toimiksid üksteisega ka päriselt kooskõlas ja liitekohtadesse ei jääks kõlama valesid taldrikuid, mida järgmises sektsioonis enam ei ole. Olen sellega varasemast kokku puutunud ja see on probleem, mida on hiljem peaaegu võimatu lahendada.

Trummid salvestasin läbi *preampide* SPL Gainstation 8 Mk2 ja Avid Pre 8. Trummari monitoorimiseks kasutasin Behringer Powerplay P16 süsteemi läbi Pro Tools HD süsteemi ning taaskord kõrvaklappe Audio Technica ATH-M50x.

3. EDITING

Editing on üks osa produktsioonist, mida ei tasu vähetähtsaks pidada. Aegajalt tehakse seda sujuvalt miksimise osana, kuid minu jaoks on töö mugavam, kui ma saan sarnased ülesanded süstemaatiliselt järjest ära teha. *Editing* on näiteks salvestatud partiide valimine ja omavahel sujuv kokkuliitmine, ebavajaliku ala mürast puhastamine, vokaali partiide häälestamine, salvestiste ajaline nihutamine.

Kitarride ja bassi *editing* on üsna lihtne osaliselt selle pärast, et väga palju teha ei saagi. Peamine on lõigata ära ebavajalik müra, mis tekib, kui nooti enam mängima ei pea. Tavaliselt tekib kas viletsast pillikeelte summutamisest või instrumendi iseärasustest.

Trummide juures peamisteks ülesanneteks oli erinevate trummikanalite omavaheline faasi ühtlustamine. Tegin seda OH kanali järgi. Teiseks aeganõudvaks tegevuseks oli tomide kanalitest müra välja lõikamine. Kui seda ei teeks, kõlaks trummide taustal pidev rezoneeruv müha. Kui aga tomid *gate* 'ida, siis ei ole mul tomi kestuste üle kontrolli, mida ma vajalikuks pean ja mida ma vastavalt loo iseärasustele muudan.

Vokaali *editing* oli kõige aeganõudvam ja siinkohal kerkis õhku ka küsimus, et kui palju oleks roki stiilis vaja vokaali häälestust muuta, et ei tekiks liialdust. Kasutasin vokaali häälestamiseks pluginat Waves Tune. Teiseks suureks osaks peale vokaali häälestamise oli dünaamikaga töötamine. Olen leidnud, et kui võtta aega ja teha tähtsamatele vokaalipartiidele dünaamika automatsioon, siis ei pea kompressoreid nii tugevalt kasutama ja tulemus on ühtlasem. Suur tähelepanu on siinkohal liiga valjult või liiga vaikselt lauldud silpidel, mis kas liiga valjusti esile tungiksid või hoopis miksis ära kaoksid.

4. MIKSIMINE

Miksimine on protsess, milles kõik salvestatud helirajad omavahel kokku sobitatakse. Enamasti tehakse seda kahele rajale ehk stereos. Peamisteks eesmärkideks miksimise juures on sagedusliku tasakaalu loomine ja erinevate heliallikate valjuste sobitamine üksteisega. (What is Mixing? 2011)

Juba töö alguses teadsin, et kavatsen nii palju kui võimalik teha ära enda tehnikaga. Kuigi monitoridega miksimisel võib olla mitmeidki eeliseid kõrvaklappidega miksimise ees, olen ma veendunud, et praegusel momendil olen ma kõlaliselt kõige tuttavam enda kõrvaklappidega Audio Technica ATH-M50x ning otsus nendega enda töö mikside oli selge.

Peamiseks probleemiks selle töö jaoks salvestatud lugude juures oli see, kuidas igale instrumendile või vokaalile ruumi teha, nii, et ükski heli teist liiga palju ära ei varjaks. Asja põhjus on selles, et sedasorti žanris ei jätagi näiteks kitarrid vokaalile naturaalselt väga palju ruumi. Tekkis dilemma, et kas lõigata kitarril sagedusi, mis vokaali selgust takistavad või lisada vokaalile sama sageduse juurest volüümi juurde. Leidsin, et mõistlikum on pigem lõigata ja justkui natukene ohverdada kitarritooni. Kui ainult juurde lisada, siis tekib pigem uus probleem juurde ja sagedused kuhjuvad.

4.1 “Ära siit”

“Ära siit” on kindlasti kõige tempokam lugu kolmest ja see mängis kindlasti miksis küllaltki suurt rolli. See oli esimene lugu, mida ma enda lühialbumilt miksimas hakkasin ja sellega oli mul ka kõige rohkem probleeme, et toimima saada. Avastasin üsna kiiresti, et olin Golden Age mikrofoni valikuga vea teinud. Selleks, et vokaal hästi miksisist välja kostaks, pidin ma väga palju kõrgeid sagedusi tõstma, kuid seda tehes läksid s-tähed liiga susisevaks. Katsetasin sageduste ekvalaiseriga tõstmise asemel vokaali õrna *draivimist*.

Märkasin ka, et sellises stiilis pole väga muud valikut, kui vokaali tugevalt kompresseerida, et fookus ei kaoks. Minu jaoks on alati olnud huvitav proovida lugudes ägedaid efektikohti leida. Selles loos näiteks on vahekohas kitarril *lead* partii, millele ma lisasin üsna palju reverberatsiooni, nii et seda on rohkem kui puhast signaali ennast ja tekitab loos hetkeks ruumilisema tunde, lükates *lead* osa hoopis miksist täiesti taustale. Samuti katsetasin vokaalil paralleel-*draiviga*. Seda efekti on kosta hõigete ajal *breakdown* sektsiooni vahekohtades. Leidsin, et see lisab mingit omapärast räpasust ja kõlab ehk veidi ootamatult.

4.2 “Vaid külmalt”

Selle loo miksimine läks minu jaoks lihtsamalt ja olen väga rahul efektidega, mille tekitasin trummi *filli* ajaks vokaalile. Tegu on pingpong *delay* automatsiooniga, mis tekib vokaali fraasi lõpus ning *delay* läheb omakorda edasi tugevalt *chorus* efekti, tekitades sellest omapärase helilise maastiku ja kaob taaskord, kui uus loo osa algab. Olen üsna rahul ka vaheosaga, mis peale efektikohta tuleb. See on kitarripartii, mis algselt pidi olema soolo, kuid sellest sai hoopis mingi muu asi, millele oli hea hästi palju efekte peale panna. Seal on esindatud korraga *flanger*, *chorus*, *delay* ja reverberatsioon.

4.3 “Nii nagu ikka”

“Nii nagu ikka” miksimise tegi teistest lihtsamaks asjaolu, et salmiosade ajal oli vokaal peaaegu eraldiseisvalt ja sellel oli seetõttu niiõelda ruumi hingata. Selles loos kasutasin samuti võtet reverberatsiooniga mõne kitarripartii tahaplaanile suunamist, et lisada sobivasse kohta midagi, mis täiustaks õrnalt lugu, kuid ei oleks väga esiletükkiv. Kasutasin ka pikkadel nootidel reverberatsiooni saba automatsioone, et natukene põnevust luua. Iga

loo miksiga olen ma kasutanud muu hulgas ka veidi erinevaid reverberatsioone soolotrummil. Usun, et sel lool toimib see kõige paremini. Rõhusin pigem konkreetsusele ja lühematele vältustele.

5. MASTERDAMINE

Masterdamine on viimane samm heli töötuses enne tootmisse minemist. Ühed tähtsatest masterdamise ülesannetest on näiteks meeldiva kõlavärvi lisamine, üldiselt miksi veel paremaks muutmine ja valjuse tõstmine. (What is Mastering and Why is it Important? 2019)

Enda lugusid masterdades püüdsin võimalikult palju leida sarnase stiiliga ansambleid, et oleks, millega enda lugusid üldise kõla poolest võrrelda. See oli kohati üsna keeruline tegevus, sest väga sarnaseid ma ei leidnudki. Küll aga sain heliliselt siiski inspiratsiooni enda lemmikbändidelt ja usun, et see aitas kaasa parema tulemuse saavutamisele. Peamiselt kasutasin masterdamisel FabFilter pluginaid, sest olen nendega rohkem kursis ja tean, et need on kvaliteetsed. Suurem osa minu masterdamise tööst antud projektiga koosnes ekvalaiseriga ja dünaamika protsessorite kasutamisega.

KOKKUVÕTE

Selle töö eesmärgiks oli analüüsida, kuidas ma lõin täiesti algusest kuni masterini enda lühialbumi “Ära siit” ning kirjeldada detaile, mis olid selle töö jaoks minu silmis olulised. Selgitasin, miks oli konkreetse lühialbumi loomine loov-praktilise lõputööna minu jaoks isiklikult sobiv.

Töös kirjutasin lühidalt lahti, kuidas viisin läbi lugude kirjutamise, salvestamise ja järeltöötamise ning räägin nii positiivsetest kui ka negatiivsetest olukordadest, mis seda tehes ilmnesid.

Seda salvestusprojekti läbi viies õppisin ma nii mõndagi ja ma tunnen, et kuigi need neli aastat selles koolis õppimist on mind enda valdkonnas palju harinud ja rohkesti kogemusi andnud, on mul veel väga pikk tee käia, et enda tööga päris rahule jääda. Seda öeldes tuleb aga ka tõdeda, et edukaks saamise juures on üks tähtis osa just ka piisav enesekriitika ja soov püüelda kõrgemale ja kaugemale. Õppisin tundma, kui paljuks ma olen lühikese ajaga võimeline ja samas ka seda, kus on minu piirid.

Lõpetuseks sooviksin tänada kõiki enda õppejõude ja kaasüliõpilasi, kes mind rohkemal või vähemal määral sellel teekonnal inspireerinud, abistanud ja toredaid võimalusi pakkunud on.

KASUTATUD KIRJANDUS

Mellor, D. 2013. Make your recordings richer with double tracking.

<https://www.audiomasterclass.com/newsletter/make-your-recordings-richer-with-double-tracking>, (17.05.2019)

What is Mastering and Why is it Important?.

<https://www.izotope.com/en/blog/mastering/what-is-mastering.html>, (17.05.2019)

What is Mixing?. ModernMixing. 2011.

<https://modernmixing.com/blog/2011/01/10/what-is-mixing/>, (17.05.2019)

LISAD

Lisa 1. Laulude tekstid

“Ära siit”

Ära siit ja rahunema
tahan praegu minna,
kujutelma logelema
maha jäetud linna.

Mõtted jätan jagelema
hetkel siia-sinna,
tulejoonel värisema,
tõmban kuke vinna.

Vabaks ennast karjuda
kesk varemeid ja puid.
Kasvõi ära harjuda,
et pole poolikuid.
Aja taha varjuda
ja lennutada luid.

Ära siit ja puhastada,
tühjendada mälu.
Ära siit ja tuhastada
närvimängu valu.

Ära siit, et elustada,
naastes, lüpstud salad.

“Vaid külmalt”

taandumas on surnu talv
elu tärkab, tast lahti ei saa
taevast mustaks määrib piisapilv
mustaks jaa
Iga vaim kurb ja möödumas
nagu sinu, ma päästa ei saa
olen hetkes, elus suremas
kuid sina ka

Vesi voolab vaid külmalt
külm kalk ja valukas
Kadu toob kanget hirmu
nõrkuv mees

Vesi voolab vaid külmalt
kaitseta on kogukond
Tähtsuselt surm või elu
käib käsikäes

Minemas on mu eluviis
käsi ette või kummardus
Lõppu naudime ju koos
on see nii

kas tuhast tõusmas fööniks
või tuhka vaid ise lood
Raske rusikas ja oma töö
võita saab

Vesi voolab vaid külmalt
muuda sa loodust ehk
kurb vast aga õiglane
õigusta vaid endile
Vesi voolab vaid külmalt
kurb kõri võib kaduda
muutun inimvihaga
ja sina ka

Vesi voolab vaid külmalt
ja mina vaid külma saan
Kas tulevik toob viljad
või viljatus ongi plaan
Vesi voolab vaid külmalt
kuis tahaks mässata
viimasena alistuvalt
vastu hakata
Vesi voolab vaid külmalt

“Nii nagu ikka”

Midagi ma tahan, aga mida, ei tea.
Nii nagu ikka, pole halb, pole hea.
Ilmateadet nägid juba, ei vist, ega?
Et on nagu on, pilves selgimistega.

Kui kopp on ees ja savi on ka,
kas peaksin telliseid tootma?
Nii nagu ikka...
Jään teiste peale lootma.

Igal argipäeval künnan sama ikald põldu.
Igal reedel horisont on jälle sama kaldu.
Räägin iseendaga, sest külla mul ei tulda.
Ise olen ainus seeme, mida surun mulda.

Midagi ei taha, aga miks, ma ei tea.
Nii nagu ikka, pigem halb kui hea.
Ilmateadet nägid juba, ei vist, ega?
Et on nagu on, pilves selgimisteta.

SUMMARY

The aim of this work was to describe how I made my EP “Ära siit” from scratch to the final master. I described details about the work that seemed most important to me. I explained why this exact work was what I really needed to do as my creative-practical thesis.

In this work I give a brief summary about how I made the songs and what I did in the post-production process.

While doing this recording work I learned a lot and although the four years in the school have taught me a lot I still have a long way to go. It has to said of course that self criticism is the force that makes things move. I learned how much I can do in a short period of time and I also learned my limits.

LIHTLITSENTS

Lihlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, **Margus Traumann**,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihlitsentsi) minu loodud teose, “**Lühialbumi “Ära siit” loomine**”, mille juhendaja on **Janar Paeglis**,

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

4. Kinnitan, et lihlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Margus Traumann

17.05.2019